

STIGE

Ordet Stige har samme oprindelse som købstadsnavnet Stege. Det nævnes så tidligt som i år 1300 og betyder sandsynligvis i dette tilfælde pæle, der er rammet ned i søbunden i forsvarsøjemed. Ifølge skriftlige kilder ligger der i 1511 otte gårde mellem det, der nu er Lodsvej og Skippervej.

I 1700-tallet er det steget til 10.

Når Stige nævnes i 1300-tallet er det i forbindelse med, at kronen (kongen) sælger byen tillige med Lumby til grev Gerhard af Holsten, der siden, sammen med grev Gerd (den kullede greve), som panthaver kommer til at besidde det meste af Danmark i den kongeløse tid fra 1332 – 1340.

Siden køber kong Valdemar Atterdag både Stige og Lumby tilbage.

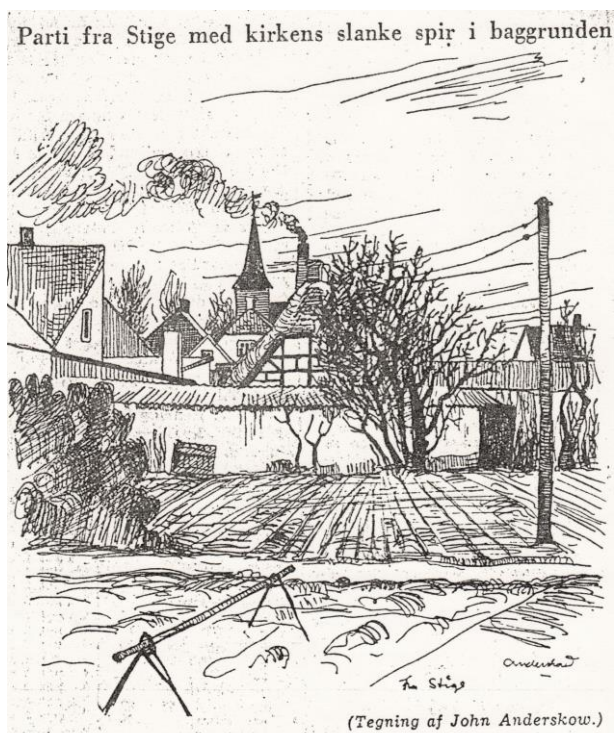
Efter krongodsauktionerne i 1764 begynder overgangen til selveje for stigebønderne.

Gårdene i Lumby, Taarup og Anderup bliver købt af den rige odensekøbmand Peter von Eilschou, der af sine gårde opretter godset Marienlund (i dag Skibhuscentret). Bønderne i Stige køber selv deres gårde. I løbet af 1700-tallet kommer der et stort antal huse i Stige. I 1774 er der registreret 33 i Stige By. Dette hænger sammen med, at trafikken gennem Odense Fjord tiltager gennem 1600-årene, hvor Stige fungerer som ladeplads for Odense. I 1700-tallet er der en del søfart og fiskeri med basis i Stige.

Stige betegnes som en *Fisker -og Skipperby*. Skipperne sejler med skibe, der er ejet dels af dem selv og dels af anpartshavere i Odense. I boet efter købmand Eilschous enke findes der en liste over de skibe, hun har part i i slutningen af 1799. Det drejer sig om i alt 13 skibe, som sejler over det meste af Europa. Odense og Stige Tolldistrikt har her i 1799 registreret i alt 29 fartøjer. Som et kuriosum kan fortælles, at nogle af skipperne angivelig 'glemmer' at betale told af alle deres varer, og derfor betegnes som smuglere. I 1772 begynder man med spader og trillebøre at grave kanalen fra Bogø Strand til Odense.

Lumby, Taarup og Anderup hører som nævnt på dette tidspunkt under Marienlund, og fæstebønderne fra de tre byer skal derfor på hoveriarbejde på Marienlunds jorder, og den nye kanal betyder en afskæring af deres vej til hoveriarbejdet. Der er derfor behov for en forbindelse over kanalen, og man har planer om en flydebro.

Da fæstebønderne som bekendt køber deres egne gårde, bliver det aldrig til noget med *den* broforbindelse.

Dog viser det sig hurtigt, at der alligevel er et vist behov for at komme fra den ene side af kanalen til den anden, så kort efter kanalens åbning får to skippere tilladelse til at sætte folk over kanalen. Siden den tid har der været færgeforbindelse over fjorden/kanalen, men Stiges storhedstid som søfartsby er slut. Havnen og handelsflåden flytter til Odense.

Mange familier har i generationer hentet deres udkomme på fjorden, men i nyere tid måske alligevel ikke altid helt så mange, som man umiddelbart skulle tro. I 1840'erne omtales fjorden som *fattig på fiskere*. En del driver fiskeriet som bierhverv til jordbruget, med kroge, ruser og lystre (ålejern) som hovedredskaber. Ålefiskeriet er det mest fremherskende, men der bliver også fanget sild og brisling samt fladfisk, torsk og rejer i store mængder indtil fiskesygdomme og spildevandsudledninger fra Odense ødelægger fiskeriet, der kulminerer i 1930'erne.

Med anlæggelsen af den nye kanalforbindelse *Odins Bro*, er Danmarks nok mindste færgerute -79 meter - blevet sparet væk

I dag er Stige først og fremmest kendt for sine gartnerier

Skrevet af Annelise Bæk Hansen

